

Till: Christian Magnusson, undervisningsråd

Yttrande till Skolverket med anledning av föreslagna ändringar i Lpfö 98 (rev 2010) angående digitala verktyg i förskolan.

Riksföreningen Waldorfförskolornas Samråd (RWS) arbetar för waldorfförskolorna i Sverige och samarbetar med både Waldorfskolefederationen och Waldorflärlarhögskolan (WLH) i frågor rörande förskolebarnet.

Waldorfpedagogiken grundas på mångårig och välbeprövad erfarenhet angående förskolebarnets utveckling och vill stödja det växande barnet i sitt behov att etablera grundläggande fysiska, sociala och kognitiva förmågor i enlighet med deras mognad.

Detta formuleras tydligt i vår kursplan "En Väg Till Frihet", som kompletterar styrdokumentet Lpfö 98 (rev 2010).

Många föräldrar väljer waldorfpedagogiken just på grund av att de litar på ett genomtänkt pedagogiskt bemötande som grundas på lång erfarenhet och kännetecknas av största möjliga respekt för det enskilda barnets individuella utvecklingsförmåga och hälsa. Många föräldrar har just valt waldorfpedagogiken eftersom den tar ställning till önskan att barndomen ska vara så fri som möjligt från olika stressfaktorer. Utifrån en utvecklad helhetssyn som tar hänsyn till långsiktig hälsa och hållbarhet ställer waldorfpedagogiken medvetna krav på både pedagogiskt innehåll, metod, material och miljö för att främja barnets utveckling. En förskoleverksamhet fri från digitala medier anses värna barnets bästa när det gäller den tidiga barndomen.

Skolverket föreslår nu en revidering av Lpfö 98 (rev 2010) där det ska skrivas in tvingande formuleringar beträffande introduktionen och användningen av digitala medier och verktyg i förskolan.

RWS vill härmed lämna följande synpunkter:

Waldorfförskolepedagogiken erbjuder en förskoleverksamhet där sammanhangen präglas av barnets behov av direkta och sinnliga

erfarenheter. Intresset för meningsskapande, berättelser och olika symboler tillvaratas genom att i första hand uppmärksamma naturligt förekommande bilder, betydelser och innebörder i barnens livsmiljö. Att internalisera yttre bilder och företeelser och göra dem till egna tillgängliga erfarenheter som kan nås och kläs i ord i samtal och lek, är centralt för utvecklingen av barnens kommunikativa förmågor.

Barnen uppmuntras att närma sig språkljudens olika kvaliteter genom att i rörelse- och danslekar och med olika gester illustrera sagor och sångtexter. Ambitionen är att grundlägga de viktiga förmågor som barn senare behöver i skolan för att lära sig läsa och skriva, hantera och få utbyte av informations- och kommunikationsteknologi och för att de i förlängningen skall kunna utvecklas till fria och självständiga individer.

Med anledning av det ovan nämnda önskar vi att Lpfö:s text fortsätter att tillåta valfrihet beträffande användning av digitala medier i förskoleåldern.

På sida 3 har det infogats en formulering som väcker många frågor hos oss: "Förskolan skall bidra till att utveckla förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Barnen skall ges möjlighet att utveckla förmåga att använda digital teknik. De ska även ges möjlighet att utveckla ett ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se konsekvenser av sitt handlande. Förskolan ska därigenom ge barnen bättre förutsättningar att utveckla digital kompetens."

Vi ifrågasätter synen på barns mognad i 1-5 års åldern och deras möjlighet att kunna hantera digitala medier på ett ansvarsfullt sätt. Barn i den åldern kan ännu inte förväntas att utveckla förmågan att ta ansvar för sitt användande av digital teknik, lika lite som man kan ha förväntningen att de kan avstå från att äta godis även om de skulle ha "lärt sig" att godis inte är hälsosamma.

Det hade i detta sammanhang varit önskvärt att det i konsekvensanalysen involverats Barnläkarföreningen, barnpsykologer eller andra experter på små barns utveckling som hade kunnat ge en mera fullödig bild av vad barn rimligen förväntas kunna hantera i vilken ålder.

Vi vädjar om att tillämpa försiktighetsprincipen i denna fråga - då betydligt fler forskningsresultat visar på en skadlig effekt av medieanvändning i tidiga åldrar, än vad det finns forskning som bevisar motsatsen.

Det borde även fortsättningsvis vara möjligt att välja om man vill införa digitala medier i förskolans lärandemiljö eller vänta med detta till en senare ålder och större mognad hos barnet. Detta skulle garantera en fortsatt mångfald av pedagogiska alternativ och valmöjlighet för de föräldrar som vill erbjuda sina barn en upplevelserik och mediefri förskola.

För Riksföreningen Waldorfförskolornas Samråd

Sabine Hadwiger (ordförande)

Geseke Lundgren (Koordinator)

RWS  
Box 55680  
10215 Stockholm

Mail: [rws@waldorf.se](mailto:rws@waldorf.se)  
Telefon. 070-8828303